

The article attempts a comparative analysis of the legal concepts of «legal conclusion» and «legal position» in the administrative case, as well as interpretation of their place in the structure of the court's ruling, substantiates the practical necessity for the legislative interpretation of the relevant definitions and justifies the necessity of certain changes to the CAS Ukraine, namely: to supplement the current legislation with the norm, which would include the obligation to draw a legal conclusion in the framework of the ruling and to establish the ability to depart from the ruling of the Supreme Court.

Key words: Supreme Court, legal position, legal conclusion, departure from the legal conclusion, review of the ruling.

Стаття надійшла 11 квітня 2018 р.

УДК347.454

А. Б. Дмитрик

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ПРЕДМЕТ ОСКАРЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДАХ

Досліджено правові норми, що визначають повноваження та порядок застосування примусових заходів у справах про оскарження рішення про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства. Встановлено, що процеси реформування бюджетної сфери, кардинальні зміни у підходах до протидії корупції у фінансовому секторі держави та здатність судової системи адекватно реагувати на ці зміни зумовлюють актуалізацію досліджень такої категорії адміністративних справ, як справи про оскарження рішень щодо застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства.

Проаналізовано розглянуті адміністративними судами справи про оскарження рішень про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства. Доведено, що теоретичне осмислення проблем матеріально-правового та процесуального характеру під час вирішення публічно-правових спорів, що виникають у зв'язку з оскарженням застосування примусових заходів у бюджетній сфері, не лише сприятиме поліпшенню діяльності адміністративних судів та більш ефективному правозастосуванню органами фінансового контролю, а й дасть змогу усунути законодавчі прогалини правового регулювання протидії порушенням бюджетного законодавства.

Ключові слова: бюджетні асигнування, бюджетний кодекс, заходи впливу, порушення бюджетного законодавства, оскарження, зупинення операцій з бюджетними коштами.

Постановка проблеми. Відповідно до ч. 2 ст. 2 КАС України [1] у справах щодо оскарження рішень суб'єктів владних повноважень

адміністративні суди перевіряють, чи прийняті вони на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення тощо. Відтак у справах про оскарження рішення про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства важливим є дослідження правових норм, що визначають повноваження та порядок застосування таких примусових заходів.

Стан дослідження. Проблеми фінансово-правової відповідальності у бюджетних відносинах та її законодавче закріплення у вигляді заходів впливу за порушення бюджетного законодавства викликають достатній інтерес у наукових колах, зокрема їх досліджують Е. С. Дмитренко, А. Й. Іванський, В. Д. Чернадчук, Н. Я. Якимчук, Ю. С. Назар. За різноманітності підходів до змісту та юридичної природи цих заходів науковці одностайні щодо доцільності їх дослідження на підставі норм БК України.

Мета статті полягає у з'ясуванні особливостей адміністративного судочинства у справах про оскарження рішень про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства.

Виклад основних положень. Бюджетний кодекс України містить перелік примусових заходів, розкриває суть окремих з них, а також наводить підстави (склади бюджетних деліктів) для застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства. Водночас перелік цих примусових заходів не вважається вичерпним, оскільки БК України зазначає, що можливе застосування й інших заходів впливу, які можуть бути визначені законом про Державний бюджет України. У цьому контексті поділяємо думку окремих науковців щодо доцільності саме в Бюджетному кодексі України передбачити всі заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, оскільки це базовий нормативно-правовий акт бюджетного права, а закон України про Державний бюджет на відповідний рік визначає основні фінансові параметри економічного розвитку держави [2, с. 23].

Серед заходів впливу найбільшим профілактичним потенціалом вирізняється попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою усунути порушення [3, с. 218]. Такий захід можуть застосовувати учасники бюджетного процесу, уповноважені БК України на здійснення контролю за дотриманням бюджетного

законодавства (Рахункова палата України, Міністерство фінансів України та місцеві фінансові органи, Державна казначейська служба України, Державна аудиторська служба України (далі – Держаудит-служба), місцеві ради та інші суб'єкти, уповноважені нормами глави 17 БК України).

Застосування цього заходу попереджає можливе (ймовірне) настання негативних наслідків, зокрема за недотримання додатково встановлених обмежень, настання обставин, що створюють загрозу для державних інтересів [4, с. 72].

У п. 1 ч. 1 ст. 117 БК України передбачено, що попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення бюджетного законодавства застосовується в усіх випадках виявлення порушень бюджетного законодавства. У ст. 116 БК України наведено перелік таких порушень – від включення недостовірних даних до бюджетних запитів (перша стадія бюджетного процесу) до невідповідності даних, наведених у фінансовій і бюджетній звітності бюджетних установ, даним бухгалтерського обліку (заклучна стадія бюджетного процесу). Така норма прийнята для реалізації принципу законності, відповідно до якого фінансово-правова відповідальність за вчинення проступку у бюджетній сфері настає лише за діяння, передбачені законом [5, с. 142]. Однак під час застосування цього заходу впливу потрібно враховувати наявність законодавчо визначених повноважень суб'єктів бюджетного контролю. У цьому контексті варто наголосити на позитивній практиці Державної казначейської служби України, в наказі якої чітко визначено порушення, за які виносяться попередження.

У день виявлення факту порушення бюджетного законодавства або не пізніше наступного робочого дня посадова особа органу Казначейства складає у довільній письмовій формі попередження. Таке попередження складає та візує посадова особа органу Казначейства, яка виявила факт порушення бюджетного законодавства, та підписує керівник (заступник керівника) органу Казначейства. Попередження реєструються в Журналі реєстрації попереджень про неналежне виконання бюджетного законодавства [6].

Виявлені порушення бюджетного законодавства мають бути усунені в строк до 30 календарних днів. У разі неусунення порушення бюджетного законодавства у термін, встановлений у попередженні, посадова особа органу Казначейства складає протокол про порушення бюджетного законодавства у двох примірниках [6]. Такі приписи підтверджують думку, що заходи впливу за порушення бюджетного законодавства насамперед спрямовані на примусове виконання

обов'язків учасників бюджетних правовідносин, а не на притягнення до юридичної відповідальності [7, с. 186].

Зупинення операцій з бюджетними коштами застосовується за вчинення 28 видів порушення бюджетного законодавства, які охоплюють більшість стадій бюджетного процесу. Йдеться, зокрема, про порушення встановлених термінів подання бюджетних запитів або їх неподання (стадія складання проектів бюджетів); взяття зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань або з перевищенням повноважень, встановлених БК України чи законом про Державний бюджет України (стадія виконання бюджету); внесення недостовірних даних до звітів про виконання державного бюджету (місцевого бюджету), річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет), а також порушення порядку та термінів подання таких звітів (стадія підготовки та розгляду звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього) [8, с. 80].

Зупинення операцій з бюджетними коштами полягає в зупиненні будь-яких операцій зі здійснення платежів з рахунків розпорядників або одержувачів, окрім випадків, визначених нормативно-правовими актами. До таких випадків віднесено операції, що безпосередньо впливають або на функціонування відповідного бюджету, або самої бюджетної установи (господарської організації). Так, зупиненню підлягають будь-які операції, за винятком: сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) і єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування; виконання рішень органів, яким відповідно до закону надано право стягнення коштів; здійснення захищених видатків. Цей захід впливу виконується шляхом повернення без виконання органом Державної казначейської служби розпоряднику або одержувачу платіжних доручень, поданих для здійснення платежів з рахунків, на яких зупинені операції з бюджетними коштами. Водночас реєстрація бюджетних зобов'язань розпорядників (одержувачів) проводиться в установленому законодавством порядку без врахування застосування зупинення операцій з бюджетними коштами.

Відповідно до п. 14 Порядку зупинення операцій з бюджетними коштами відновлення операцій з бюджетними коштами не позбавляє уповноважених органів права повторного застосування такого заходу впливу за порушення вимог бюджетного законодавства, як зупинення операцій з бюджетними коштами, до тих же розпорядників або одержувачів у разі неусунення або вчинення зазначених порушень у подальшому.

Призупинення бюджетних асигнувань передбачає припинення повноважень на взяття бюджетного зобов'язання на відповідну суму

на строк від одного до трьох місяців у межах поточного бюджетного періоду в обсязі, що дорівнює 50% асигнувань, затверджених у плані асигнувань розпорядника бюджетних коштів за скороченою економічною класифікацією видатків бюджету та класифікацією кредитування бюджету, шляхом внесення змін до розпису бюджету (кошторису). Як і у випадку зупинення операцій з бюджетними коштами, не всі бюджетні асигнування можливо призупинити. Асигнування, передбачені за захищеними видатками (видатки загального фонду на оплату праці працівників бюджетних установ, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, забезпечення продуктами харчування, придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів, фундаментальні дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки тощо) призупиненню не підлягають.

Порядком призупинення бюджетних асигнувань, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 15 травня 2002 року № 319 [9] визначаються дії Міністерства фінансів України, органів Державної казначейської служби України, органів Державної аудиторської служби України, Міністерства фінансів Автономної Республіки Крим, місцевих фінансових органів, головних розпорядників бюджетних коштів у разі прийняття рішення про застосування цього заходу впливу до розпорядника чи одержувача бюджетних коштів. Як і більшість інших заходів впливу, призупинення бюджетних асигнувань застосовується на підставі протоколу про порушення бюджетного законодавства або акта ревізії, у яких констатовано наявність одного або кількох порушень бюджетних норм. Ці порушення визначено п. 3 ч. 1 ст. 117 та пп. 20, 22–29, 38 і 40 ч. 1 ст. 116 БК України.

Варто зауважити на відсутність вичерпного переліку таких порушень, оскільки призупинити бюджетні асигнування розпоряднику чи одержувачу бюджетних коштів можливо й на підставі п. 40 ч. 1 ст. 116 БК України – якщо учасник бюджетного процесу вчинив порушення бюджетного законодавства, яке не визначено в пп. 1–39 ч. 1 ст. 116 БК України. У таких випадках певне діяння може бути визнано порушенням бюджетного законодавства в законі України про Державний бюджет на відповідний рік.

Рішення про призупинення бюджетних асигнувань оформляється наказом Міністерства фінансів України або розпорядженням про призупинення бюджетних асигнувань Міністерства фінансів Автономної Республіки Крим, місцевого фінансового органу. Для прийняття такого рішення нормативно-правовими актами передбачений обов'язок інших суб'єктів бюджетного контролю – органів Державної казначейської служби України, органів Державної аудиторської

служби України, головних розпорядників бюджетних коштів надсилали протокол про порушення бюджетного законодавства (акт ревізії) разом з пропозиціями щодо призупинення бюджетних асигнувань до відповідних посадових осіб органів Міністерства фінансів України (залежно від рівня бюджету, стосовно коштів якого допущене порушення). Пропозиції щодо призупинення бюджетних асигнувань, які підписує керівник органу, що встановив порушення бюджетного законодавства, або особа, що його заміщає, повинні містити назву відповідної бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі) або коду тимчасової класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів, за якими пропонується призупинити бюджетні асигнування. Із пропозиціями потрібно подати копію плану асигнувань розпорядника бюджетних коштів, яким порушено бюджетне законодавство, та копії довідок про внесення змін до нього.

У п. 12 Порядку призупинення бюджетних асигнувань передбачено, що у разі нежиття заходів щодо усунення порушення бюджетного законодавства розпорядником чи одержувачем бюджетних коштів у терміни, встановлені у рішенні про призупинення бюджетних асигнувань, керівник органу, що прийняв таке рішення, має право на повторне застосування цього заходу впливу до того ж розпорядника чи одержувача бюджетних коштів.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 117 БК України зменшення бюджетних асигнувань передбачає позбавлення повноважень на взяття бюджетного зобов'язання на відповідну суму на строк до завершення поточного бюджетного періоду шляхом внесення змін до розпису бюджету (кошторису) та в разі необхідності внесення подальших змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет). На відміну від розглянутих заходів впливу за порушення бюджетного законодавства зменшення бюджетних асигнувань має певні обмеження і щодо суб'єктного складу, і щодо підстав застосування. Такий примусовий захід може бути застосований лише до розпорядника бюджетних коштів (бюджетної установи) та тільки у випадку вчинення таких порушень бюджетного законодавства: 1) нецільове використання бюджетних коштів; 2) здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням всупереч БК України чи закону про Державний бюджет України на відповідний рік (зобов'язання, узяті без відповідних бюджетних асигнувань або з перевищенням повноважень не вважаються бюджетними і не підлягають оплаті за рахунок бюджетних коштів [10, с 34]); 3) здійснення видатків на утримання

бюджетної установи одночасно з різних бюджетів всупереч БК України чи закону про Державний бюджет України на відповідний рік. Обмежено й суму, на яку можливе зменшення бюджетних асигнувань – сума нецільового використання, сума видатків (кредитів), здійснених з порушеннями, сума бюджетних коштів, використаних бюджетною установою з іншого бюджету, ніж той, з якого вона утримується.

Відповідно до Порядку зменшення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 березня 2011 року № 255 [11], рішення про зменшення бюджетних асигнувань головному розпоряднику коштів державного бюджету приймає Міністр фінансів України, головному розпоряднику коштів місцевого бюджету – керівник місцевого фінансового органу, розпоряднику бюджетних коштів нижчого рівня – головний розпорядник коштів відповідного бюджету. Міністр фінансів (керівник місцевого фінансового органу, головний розпорядник коштів відповідного бюджету) впродовж п'яти робочих днів після надходження документів, у яких зафіксовано відповідні порушення бюджетного законодавства, приймає рішення про зменшення бюджетних асигнувань у поточному бюджетному періоді розпоряднику бюджетних коштів, який порушив бюджетне законодавство. Виконання рішення про зменшення бюджетних асигнувань передбачає позбавлення повноважень на взяття бюджетного зобов'язання на відповідну суму на строк до завершення поточного бюджетного періоду шляхом внесення змін до розпису бюджету (кошторису) в частині фактичного зменшення обсягу бюджетних асигнувань на суму вчиненого порушення бюджетного законодавства. За необхідності до помісячного розпису асигнувань відповідного бюджету вносяться зміни шляхом збалансованого за місяцями коригування обсягу асигнувань у поточному бюджетному періоді на наступні місяці до внесення відповідних змін у бюджетні призначення державного чи місцевого бюджету [11].

Повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету як захід впливу застосовується лише за один вид порушення бюджетного законодавства – нецільове використання бюджетних коштів. Однак, як слушно зазначає Ю. С. Назар, такий захід впливу в багатьох випадках призводить до значних негативних фінансових наслідків для окремих розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, що, своєю чергою, впливає на ефективність виконання ними своїх завдань і функцій у сфері публічно-управлінської діяльності [12, с. 182]. Розпорядники зобов'язуються повернути кошти, отримані як субвенція (міжбюджетні трансферти для використання на певну мету в порядку, визначеному

органом, який ухвалив рішення про надання субвенції), а одержувачі будь-які бюджетні кошти, використані не за цільовим призначенням. На відміну від таких заходів впливу, як попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою усунути порушення бюджетного законодавства, зупинення операцій з бюджетними коштами, призупинення бюджетних асигнувань, зменшення бюджетних асигнувань, які можуть бути застосовані і на підставі протоколу про порушення бюджетного законодавства, і акта ревізії, Порядок повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання [13] передбачає єдину підставу акт ревізії, складений органом, уповноваженим здійснювати контроль за дотриманням бюджетного законодавства. Оскільки одержувач бюджетних коштів не має статусу бюджетної установи, Порядком повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання передбачено повноваження органу бюджетного контролю у разі невиконання одержувачем вимоги (протягом 10 робочих днів після її надходження) звернутися до суду щодо стягнення з одержувача бюджетних коштів у дохід відповідного бюджету коштів у сумі, яка була використана ним не за цільовим призначенням. У цьому разі правозастосовний суб'єкт підзаконним нормативно-правовим актом зобов'язується подати до адміністративного суду засвідчені в установленому порядку копії вимоги та витягу з акта ревізії [13].

Відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 117 та п. 7 ч. 1 ст. 116 БК України ухвалення рішення про місцевий бюджет з порушенням вимог БК України чи Закону про Державний бюджет України (зокрема щодо складання бюджету в частині міжбюджетних трансфертів) зумовлює застосування такого заходу впливу за порушення бюджетного законодавства, як зупинення дії рішення про місцевий бюджет. Цей захід впливу порівняно з іншими характеризується специфічною процедурою застосування клопотання про зупинення дії рішення про місцевий бюджет подають суб'єкти, наділені БК України повноваженнями щодо контролю за бюджетним законодавством, однак саме рішення приймає суд.

Безспірне вилучення коштів з місцевих бюджетів як захід впливу застосовується за порушення бюджетного законодавства, визначене п. 28 ч. 1 ст. 116 БК України, – здійснення видатків, кредитування місцевого бюджету, які відповідно до БК України мають проводитися з іншого бюджету.

Відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 117 БК України безспірне вилучення коштів з місцевих бюджетів передбачає стягнення органами Державної казначейської служби України коштів з місцевих бюджетів до держав-

ного бюджету, зокрема й за рахунок зменшення обсягу трансфертів (базової дотації) місцевим бюджетам на відповідну суму. Кошти, стягнуті органами Державної казначейської служби України з місцевих бюджетів, спрямовуються в дохід загального фонду державного бюджету. Єдиним порушенням бюджетного законодавства, за вчинення якого застосовується цей захід впливу, є здійснення видатків, кредитування місцевого бюджету, які відповідно до БК України мають проводитися з іншого бюджету. Порядком безспірною вилучення коштів з місцевих бюджетів, витрачених на здійснення видатків, кредитування місцевого бюджету, які мають проводитися з іншого бюджету (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2003 року № 386) [14] передбачає, що безспірне вилучення не застосовується, коли такі видатки здійснюються за рішенням відповідної місцевої ради за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету за умови відсутності заборгованості такого бюджету за захищеними статтями видатків протягом року на будь-яку дату.

Висновки. Кожен із заходів впливу, хоча й закріплений у БК України, має свою процедуру застосування, передбачену, як правило, в окремих підзаконних актах. Тобто на законодавчому рівні провадження щодо застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства недостатньо регламентовано. Цей недолік, а також нечіткість законодавчих норм щодо розподілу повноважень юрисдикційних суб'єктів та віднесення діяння до таких, що вважаються порушеннями бюджетного законодавства, є одними з вагомих причин правозастосовних помилок органів бюджетного контролю, що, своєю чергою, зумовлює численні випадки оскарження рішення про притягнення до фінансово-правової відповідальності за вчинені бюджетні делікти.

Отже, як предмет оскарження в адміністративних судах застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства характеризується наявністю правозастосовних повноважень у різних суб'єктів бюджетного контролю та відсутністю єдиного процесуального порядку притягнення до відповідальності одержувачів і розпорядників бюджетних коштів. Норми глави 18 Бюджетного кодексу України не повною мірою регламентують підстави та порядок застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства. Доцільним є внесення змін та доповнень до БК України або прийняття окремого законодавчого акта, в якому було б визначено виключний перелік порушень бюджетного законодавства, за які учасників бюджетного процесу може бути притягнуто до фінансово-правової

відповідальності, єдиний порядок застосування усіх або більшості заходів впливу, особливості оскарження рішення про застосування таких заходів в адміністративному та судовому порядку.

1. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35–37. Ст. 446.

2. Дегтяр Я. Р. Бюджетні правопорушення як підстави відповідальності за чинним законодавством України. *Економіка та право*. Серія: Право. 2016. № 1. С. 19–24.

3. Назар Ю. С., Проць І. М. Попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення такого законодавства як захід впливу за делікти у бюджетній сфері. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія юридична. Львів. 2016. Вип. 2. С. 217–226.

4. Прекрасна О. І. Адміністративно-примусові повноваження державної казначейської служби: поняття та види. *Юридичний вісник*. Повітряне і космічне право. 2015. № 3. С. 70-76.

5. Вдовічен В. А. Принципи та функції фінансово-правової відповідальності за порушення законодавства в сфері виконання бюджетів за доходами. *Публічне право*. 2016. № 1. С. 141–146.

6. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку застосування органами Державної казначейської служби України заходів впливу за порушення бюджетного законодавства: Наказ Державної казначейської служби України від 29.12.2012 р. № 394. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/category/215061>.

7. Мізіна І. В. Адміністративна відповідальність за порушення бюджетного законодавства: поняття, ознаки та місце в системі юридичної відповідальності. *Митна справа*. 2015. № 1. С. 181–190.

8. Проць І. М. Відповідальність за правопорушення у бюджетній сфері: адміністративно-правові та фінансово-правові аспекти: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Львів, 2015. 206 с.

9. Про затвердження Порядку призупинення бюджетних асигнувань: Наказ Міністерства фінансів України від 15.05.2002 р. № 319. *Офіційний вісник України*. 2002. № 23. Ст. 1137.

10. Сушко Н. І. Контроль як функція казначейського обслуговування державного бюджету України: сучасний стан та напрями удосконалення. *ScienceRise*. 2015. № 11 (1). С. 32–39.

11. Про затвердження Порядку зменшення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 р. № 255. *Офіційний вісник України*. 2011. № 20. Ст. 832.

12. Назар Ю. С. Підстави застосування повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія юридична. Львів. 2014. Вип. 1. С. 181–190.

13. Про затвердження Порядку повернення бюджетних коштів до відповідного бюджету в разі їх нецільового використання: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2010 р. № 1163. *Офіційний вісник України*. 2010. № 98. Ст. 3480.

14. Про Порядок безспірного вилучення коштів з місцевих бюджетів, витрачених на здійснення видатків, кредитування місцевого бюджету, які мають проводитися з іншого бюджету: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.03.2003 р. № 386. *Офіційний вісник України*. 2003. № 13. Ст. 580.

Dmytryk A. B. Applying measures of influence against violation of budget legislation as a matter of appeal in administrative courts

The legal norms determining the powers and the application procedure of coercive measures in cases of appeal against a decision on applying measures of influence against violation of budgetary legislation are investigated. Reformation of the budgetary sphere, fundamental changes in approaches to combating corruption in the financial sector of the state and ability of the judicial system to respond to these changes cause the research of such a category of administrative cases as the case of appeal against decisions on applying measures of influence against violation of budgetary legislation. The Budget Code of Ukraine contains a list of coercive measures, reveals their essence, and also provides grounds (components of budget torts) for applying measures of influence against violation of budgetary legislation. The cases of appeal against decisions on applying measures of influence against violation of budgetary legislation is one of the categories of administrative cases, in which disputes concerning public finances resolve (they are the most urgent problem in overcoming the financial crisis in the state), which is characterized by the complex of the plaintiffs' claims.

Under such conditions, not only the issue of determining the competent court, which will consider the dispute, the terms of bringing of a lawsuit and the terms of solving the case, but also the clear compliance with general principles of administrative procedure during adjudication of the claim for applying measures of influence against violation of budgetary legislation have practical and theoretical importance,.

The author has analyzed cases of appeal against decisions on applying measures of influence against violation of budgetary legislation examined by administrative courts.

The theoretical understanding of the problems of financial-legal and procedural nature during adjudication of public-legal disputes arising in connection with the appeal against the application of coercive measures in the budgetary sphere will contribute to improving the activities of administrative courts and more effective law enforcement by bodies of financial control, and allow eliminating legislative gaps in legal regulation of combating violations of budgetary legislation.

Key words: budget appropriations, budget code, measures of influence, violation of budget legislation, appeal, suspension of operations with budgetary funds.

Стаття надійшла 27 березня 2018 р.